

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/235889,Katarzyna-Adamow-Alina-Pienkowska-Od-Wolnych-Zwiazkow-Zawodowych-Wybrzeza-do-sen.html>
26.02.2026, 21:53

Katarzyna Adamów: Alina Pienkowska. Od Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża do senatu

12 stycznia 1952 r. w Gdańsku urodziła się Alina Pienkowska – pielęgniarka, działaczka opozycji demokratycznej, współzałożycielka Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, współorganizatorka strajku w Stoczni Gdańskiej i sygnatariuszka porozumień sierpniowych, senator RP.

[Opozycja w PRL](#) [Wolne Związki Zawodowe](#)

12.01



Alina Pienkowska z synem Sebastianem - fotografia pochodzi z przechowywanych w Archiwum IPN

„Alinka była diamentem, który spotkałem na swojej drodze”

– Bogdan Borusewicz.

Alina Pienkowska, absolwentka IX Liceum Ogólnokształcącego, marzyła o studiach, ale ukończyła Pomaturalne Medyczne Studium Zawodowe w Gdańsku. W 1975 r. rozpoczęła pracę jako pielęgniarka w Przemysłowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej przy Stoczni Gdańskiej.

„Pielęgniarka”

W 1978 r. zaangażowała się w działalność Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża. Redagowała pismo WZZ „Robotnik Wybrzeża”, kolportowała ulotki i niezależną prasę, współorganizowała działalność samokształceniową, brała udział w obchodach rocznicowych Grudnia '70.

Jej opozycyjne zaangażowanie nie uszło uwadze gdańskiej bezpieki. Wkrótce znalazła się w zainteresowaniu Wydziału III „A”, następnie Wydz. III KWMO w Gdańsku. Rozpracowywano ją w ramach SOR o krypt. „Pielęgniarka”.

Funkcjonariusze „bezpieki” na różne sposoby utrudniali życie Pienkowskiej. Została poddana obserwacji, w jej domu dokonywano rewizji, zatrzymywano ją na 48 godzin, zastrzeżono jej wyjazdy zagraniczne, karnie przenoszono ją do innych placówek medycznych.

W strukturach „Solidarności”

14 sierpnia 1980 r. rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej. Alina Pienkowska włączyła się w działalność strajkową. To ona przekazała Radiu Wolna Europa postulaty strajkujących stoczniovców i apel o pomoc żywnościową. Kiedy, po uzyskaniu pierwszych obietnic, strajkujący zaczęli opuszczać stocznię, to właśnie Alina Pienkowska oraz Henryka Krzywonos zatrzymały ich, zamknęły bramy i przekonały do powrotu.

Po ukonstytuowaniu się MKS Pienkowska weszła w skład jego prezydium. Była współredaktorką 21 postulatów MKS i sygnatariuszką porozumień sierpniowych.

1 września 1980 r. MKS przekształcił się w Międzyzakładowy Komitet Założycielski Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych. Automatycznie też działacze Prezydium MKS weszli w skład Prezydium MKZ. Pienkowska stanęła na czele sekcji Służby Zdrowia.

Pod koniec legalnego funkcjonowania „Solidarności” coraz krytyczniej odnosiła się do działań władz związku. Na II posiedzeniu Walnego Zjazdu Delegatów Regionu Gdańskiego w listopadzie 1981 r. złożyła rezygnację z członkostwa w Zarządzie Regionu.

Po ogłoszeniu stanu wojennego, już 13 grudnia 1981 r. Alina Pienkowska została internowana. Przebywała w Areszcie Śledczym w Gdańsku, Zakładzie Karnym w Bydgoszczy-Fordonie i w Ośrodku Odosobnienia w Gołdapi. Internowanie uchylono 23 lipca 1982 r. Po wyjściu na wolność dalej aktywnie działała w podziemnych strukturach „Solidarności”.

W połowie lat osiemdziesiątych Pienkowska, wraz z Krystyną Zachwatowicz, założyła Fundację Społeczną „Solidarność”. W maju i sierpniu 1988 r. wspierała kolejne strajki w Stoczni Gdańskiej.

Przez cały okres działalności antykomunistycznej przy Alinie Pienkowskiej stał Bogdan Borusewicz, jeden z czołowych działaczy opozycji, z którym łączyła ją zażyła relacja. Para zdecydowała się wziąć ślub w konspiracji, ponieważ Bogdan Borusewicz wciąż ukrywał się przed Służbą Bezpieczeństwa. Ceremonia odbyła się potajemnie w 1984 r., dzień przed wigilią.

[Czytaj artykuł Katarzyny Adamów Alina Pienkowska. Od Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża do senatu na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)